

Vanasõnad.

ÕPPIMISEST vanasõnades:

Ela õppimise tarvis ja õpi elamise tarvis.

Enne mõtlemist, siis ütle.

Harjutamine teeb meistriks.

Iga algus on raske.

Julge pealehakkamine on pool võitu.

Kes püüab kõigest väest, saab üle igast mäest.

Kui midagi teed, tee hästi.

Kui tahad targaks saada, siis pead õppima.

Kui oled alustanud, vii asi lõpule, ära peatu poolel teel.

Kordamine on tarkuse ema.

Kuni elame, seni õpime.

Mida õpid noores eas, seisab eluaeg sul peas.

Mida Juku ei õpi, seda Juhan ei tea.

Seda, mida inimene õpib, seda ka teab.

See inimene on rikas, kes on palju õppinud.

Targaks ei sünnita, targaks õpitakse.

Tarkus tuleb tasapisi.

Tarkus on enam kui rikkus.

Tarkus tarviline vara, õpi hoolega.

Tark mõtleb esiti, rumal kahetseb pärast.

TÖÖST vanasõnades:

Austa tööd, siis töö austab sind.

Enne töö, siis pidu

Homseks hoia leiba, aga mitte tööd.

Iga töö nõuab aega.

Iga algus on raske.

Ilma töötä pole puhkust.
Kel tööd, sel leiba.
Kelle jalg tatsub, selle suu matsub.
Kes ei taha tööd teha, ei pea ka sööma.
Kes tööd teeb, see rõõmu näeb.
Kui midagi teed, tee hästi.
Kui saad üle koera, saad üle saba ka.
Kuidas külv, nõnda lõikus.
Laisa tööpäev on ikka homme.
Mis täna tehtud, see homme hooleta.
Põld on põline toitja.
Tee tööd töö ajal, aja juttu jutu ajal.
Tublidus ei tule töötä, osavus ei hooleta.
Tänasida toimetusi ära viska homse varna.

KÄITUMISEST vanasõnades:

Aus nimi on kallim kui kuld.
Iga heategu leiab tasu.
Ettevaatus on tarkuse ema.
Hea sõna võidab võõra väe.
Hooletus ees, õnnetus taga.
Kaks kõva kivi ei jahvata head jahu.
Kes kõrt ei korja, see koormat ei saa.
Kes tahab, et tal sõpru oleks, peab ise sõbralik olema
Kus viga näed laita, seal tule ja aita.
Kuule palju, näe palju, ära palju pajata.
Lõpp hea, kõik hea.
Mida üks ei või, seda üheksa võivad.
Parem karta, kui kahetseda.
Parem kaks korda küsida kui üks kord aidata.
Suure naeru järel tuleb ikka nutt.
Suur tükk ajab suu lõhki.

Söö, mis küps, räagi, mis tõsi.
Targem annab järele.
Tõe põhi on kindel, vale vall variseb maha.
Tühi jutt toob tüli majja.
Valel on lühikesed jalad.
Õige hõlma, ei hakka ükski.
Õnnetus ei hüüa tulles.
Ära kiida iseennast, vaid lase teistel kiita.
Üheksa korda mõõda, üks kord lõika.
Ülekohus ei seisa kotis
Ütle, kes on su sõbrad ja ma ütlen, kes oled sa ise.
Virk vigasid parandab, laisk laiali laotab.

SÕPRUSEST vanasõnades:

Head sõbrad hädaajal nagu suled tuule käes.
Heida sõbraks, aga mitte korraga.
Häid sõpru hädaajal läheb sada loe peale.
Parem avalik vaenlane kui sala sõber.
Parem üheksa sõpra kui üks vaenlane.
Parem üks vana sõber kui kaks uut.
Parem hea sõber kui halb peremees.
Suu ees sula sõber, selja taga kõrilõikaja.
Sõber aitab sõpra, Jumal kõiki.
Sõber, kui laenad, vaenlane, kui kätte küsid.
Sõber koorib sõbra (naabri) püksid.
Sõbrale laenad, vaenlaselt nõuad.
Sõber muretseb sõbra eest, Jumal kõikide eest.
Sõber sõbraks, (aga) kaup kaubaks.
Sõber vesi niisama kui vaenlase mesi.
Sõpra tuntakse hädaajal.
Sõber sülitab sõbra tasku.
Tahad sõbrast lahti saada, laena talle raha.

Vana sõber nagu kuld, mis ei roosteta.

Õige sõber kaalub enam kui kuld.